

Kalbėjimo telefonu vairuojant dažnumo tyrimai

2016 m. rugsėjo mėn.

Turiny

Įvadas.....	3
1. Naudojimosi mobiliaisiais telefonais vairuojant dažnumo tyrimas ir jo rezultatai.....	4
1.1 Imties dydžio parinkimas ir anketinės apklausos sudarymas	4
1.2 Anketinės apklausos rezultatai	6
1.3 Anketinės apklausos rezultatų palyginimas.....	10
Baigiamosios išvados	14

Įvadas

Šiais laikais jau bene kiekvienas žmogus turi mobilųjį telefoną. Šiuolaikinei visuomenei telefonas yra kone būtinas įrankis visur ir visada, ne išimtis ir automobilis. Naudojimasis mobiliuoju telefonu vairuojant atitraukia vairuotojo dėmesį ir sulėtina jo reakciją, todėl dažnai tampa eismo įvykių priežastimi.

Važiuodamas vairuotojas visą savo dėmesį skiria keliui, o naudojantis mobiliuoju telefonu dėmesiu tenka dalintis su pašnekovu arba telefono ekranu. Iš vairuotojo atimamas ne tik dėmesys, bet ir viena ranka, kuria laikomas mobilusis telefonas. Kiekvieną kartą perjungiant pavarą ir tuo pat metu kalbant telefonu tenka paleisti vairą. Toks vairavimas yra pavojingas, nes kritinėje situacijoje vairuotojas laiku sureaguoti paprasčiausiai nespėtų. Taip pat prie vairo telefonu besinaudojantys vairuotojai yra mažiau prognozuojami, mat pasinėrę į pokalbį arba telefono ekraną dažnai nespėja parodyti posūkio signalo ar užsižiopsoję sumaišo eismo juostas.

Šio darbo metu buvo vykdytas statistinis tyrimas siekiant nustatyti, kaip dažnai Lietuvoje naudojamės mobiliaisiais telefonais be laisvų rankų įrangos vairuodami. Naudojimo mobiliaisiais telefonais vairuojant tyrimo metu buvo atlikta vairuotojų apklausa, siekiant nustatyti tokio elgesio įpročius ir vairuotojų nuomonę apie tokį jų elgesį.

Tikimasi, kad šie apklausos rezultatai ir bendrosios išvados specialistams suteiks naudingos informacijos apie naudojimosi mobiliaisiais telefonais vairuojant situaciją Lietuvoje, kurią bus galima panaudoti planuojant eismo dalyvių švietimo, kontrolės bei teisėkūros veiksmus.

1. Naudojimosi mobiliaisiais telefonais vairuojant dažnumo tyrimas ir jo rezultatai

Naudojimosi mobiliaisiais telefonais vairuojant dažnumo tyrimas buvo atliktas vykdant vairuotojų apklausą, taip siekiant išsiaiškinti, kokia dalis vairuotojų naudojami mobiliaisiais telefonais vairuodami automobilį ir kaip patys vairuotojai vertina mobiliųjų telefonų naudojimą su arba be laisvų rankų įrangos.

1.1 Imties dydžio parinkimas ir anketinės apklausos sudarymas

Norint, kad tyrimo rezultatai atspindėtų vairuotojų, turinčių galiojančius vairuotojo pažymėjimus, įpročius ir nuomonę su 99 % tikimybe bei ± 5 % paklaida, tyrime buvo nustatytas minimalus vairuotojų imties dydis. Jis buvo apskaičiuotas (pagal 1.1 formulę) atsižvelgus į kelių transporto priemonių vairuotojų registre įregistruotų vairuotojų, turinčių galiojančius vairuotojo pažymėjimus, skaičių (2016 m. sausio 1 d. VĮ „Regitra“ duomenimis).

$$n = \frac{Z^2 p(1-p)}{e^2} \quad 1.1$$

čia:

n – imties dydis;

Z – nuokrypis, kuris nustatomas priklausomai nuo pasikliaujamumo intervalo;

p – imties variacija (visumos proporcija);

e – tyrimo tikslumas.

Minimalus vairuotojų, turinčių galiojančius vairuotojo pažymėjimus, imties dydis pateikiamas 1.1 lentelėje.

1.1 lentelė. Minimalaus imties dydis ir jo nustatymo duomenys

Vairuotojų skaičius	Minimalus imties dydis
1 532 893	665

Apklausa buvo atliekama elektroniniu būdu – vykdant internetinę anketinę apklausą šiuose žiniasklaidos ir apklausos portaluose: www.alfa.lt, www.delfi.lt, www.apklausa.lt. Anketinę apklausą sudarė 9 klausimai su galimais atsakymų variantais (1.1 pav.).

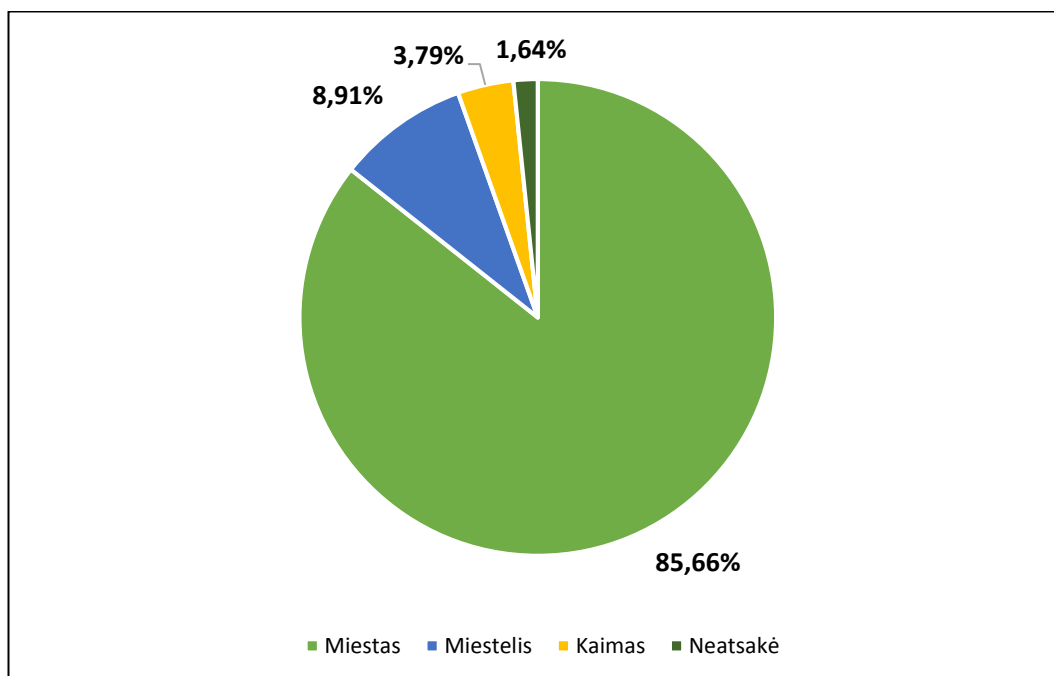
- 1) Ar kalbate telefonu be laisvų rankų įrangos vairuodami automobilį?
 - Taip
 - Ne
- 2) Ar kalbate telefonu su laisvų rankų įranga vairuodami automobilį?
 - Taip
 - Ne
- 3) Ar rašote trumpąsias žinutes (SMS) vairuodami automobilį?
 - Taip
 - Ne
- 4) Ar naršote internete vairuodami automobilį?
 - Taip
 - Ne
- 5) Ar kalbėti telefonu be laisvų rankų įrangos vairuojant automobilį yra saugu?
 - Taip
 - Ne
 - Nežinau
- 6) Ar kalbėti telefonu su laisvų rankų įranga vairuojant automobilį yra saugu?
 - Taip
 - Ne
 - Nežinau
- 7) Ar rašyti trumpąsias žinutes (SMS) vairuojant automobilį yra saugu?
 - Taip
 - Ne
 - Nežinau
- 8) Ar naršyti internete vairuojant automobilį yra saugu?
 - Taip
 - Ne
 - Nežinau
- 9) Jūsų gyvenamoji vietovė
 - Miestas
 - Miestelis
 - Kaimas

1.1 pav. Anketinė apklausa

1.2 Anketinės apklausos rezultatai

Respondentų gyvenamoji vieta

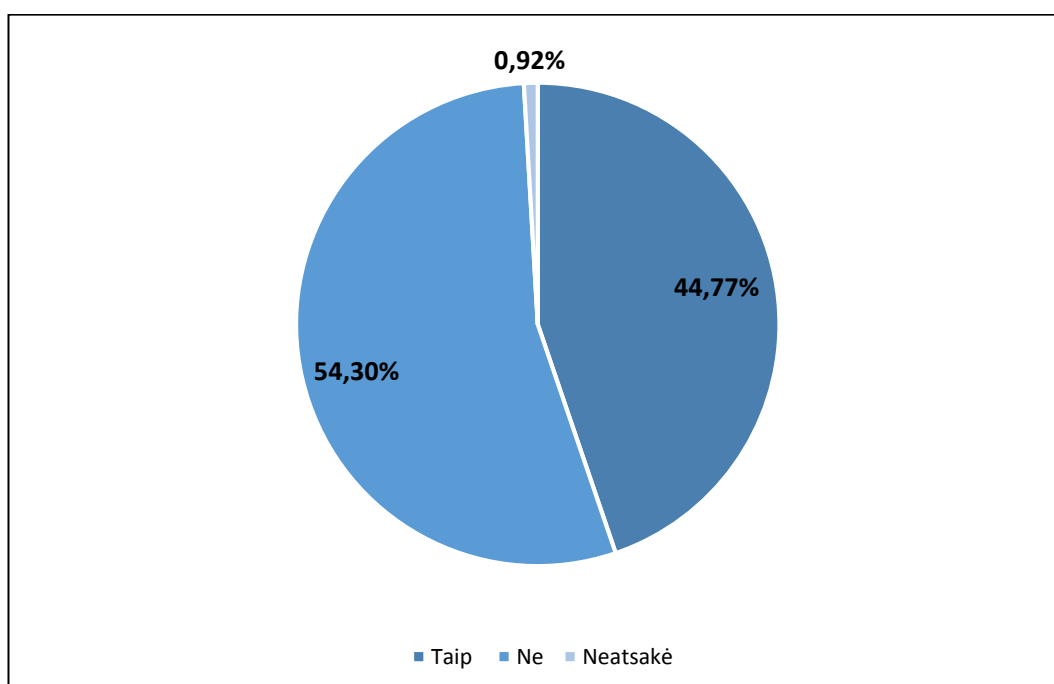
2016 m. apklausoje dalyvavo 976 asmenys. Pagal gyvenamąją vietą vairuotojų (toliau – respondentų) tarpe daugiausiai buvo gyvenančių miestuose 836 (85,66 %). Respondentų pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą pateiktas 1.2 pav.

1.2 pav. Gyvenamoji vieta

Ar kalbate telefonu be laisvų rankų įrangos vairuodami automobilį?

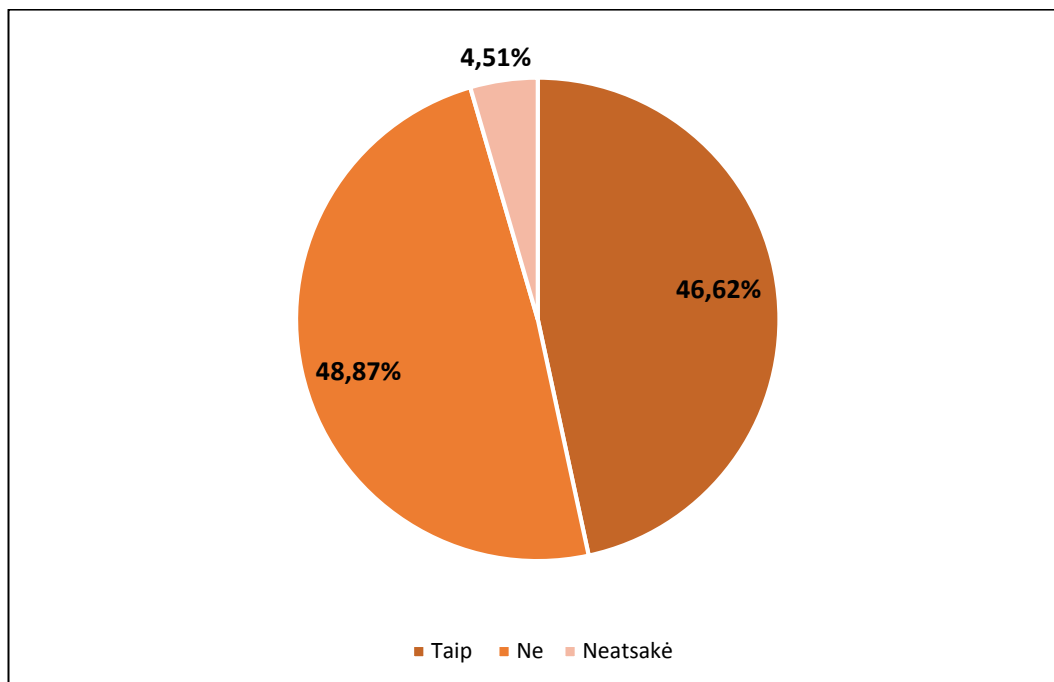
Paklausti ar jie kalba telefonu be laisvų rankų įrangos vairuodami automobilį, 437 (44,77 %) respondentai atsakė taip, o 530 (54,30 %) atsakė ne (1.3 pav.).

1.3 pav. Ar kalbate telefonu be laisvų rankų įrangos vairuodami automobilį?

Ar kalbate telefonu su laisvų rankų įranga vairuodami automobili?

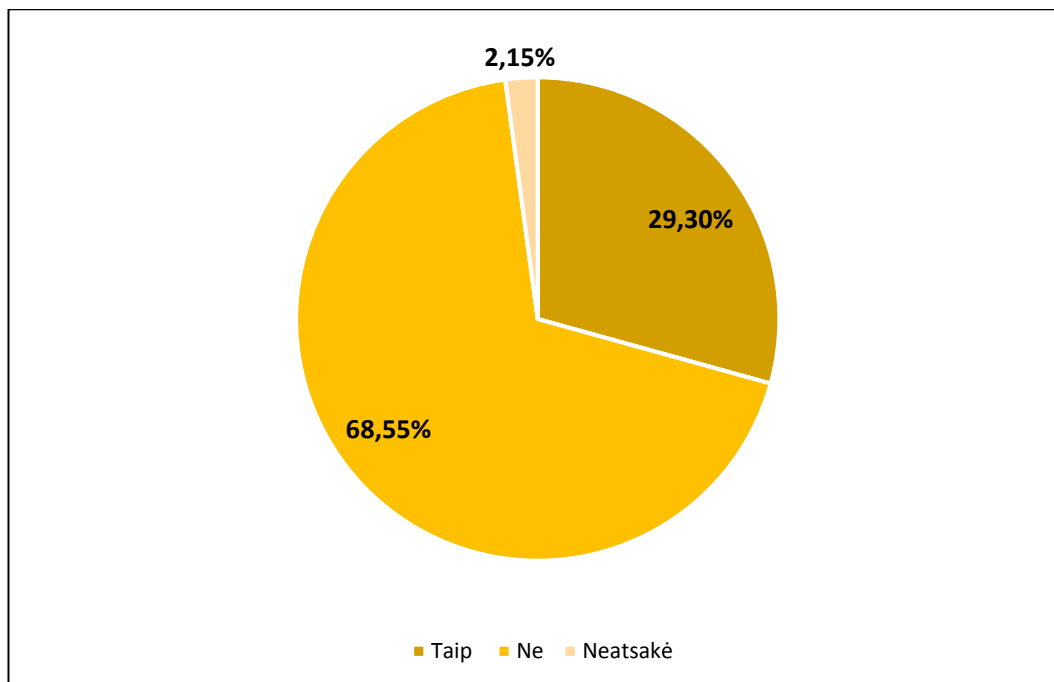
Paklausti ar jie kalba telefonu su laisvų rankų įranga vairuodami automobili, 455 (46,62 %) respondentai atsakė taip, o 477 (48,87 %) atsakė ne (1.4 pav.).

1.4 pav. Ar kalbate telefonu su laisvų rankų įranga vairuodami automobili?

Ar rašote trumpąsias žinutes (SMS) vairuodami automobili?

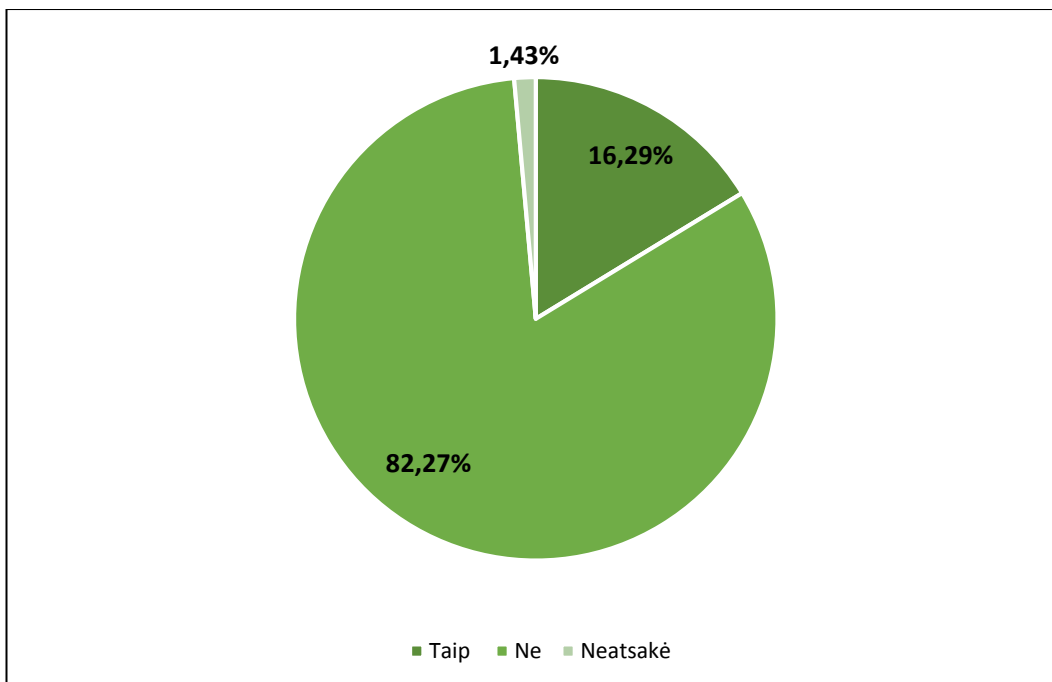
Paklausti ar jie rašo trumpąsias žinutes (SMS) vairuodami automobili, 286 (29,30 %) respondentai atsakė taip, o 669 (68,55 %) atsakė ne (1.5 pav.).

1.5 pav. Ar rašote trumpąsias žinutes (SMS) vairuodami automobili?

Ar naršote internete vairuodami automobilį?

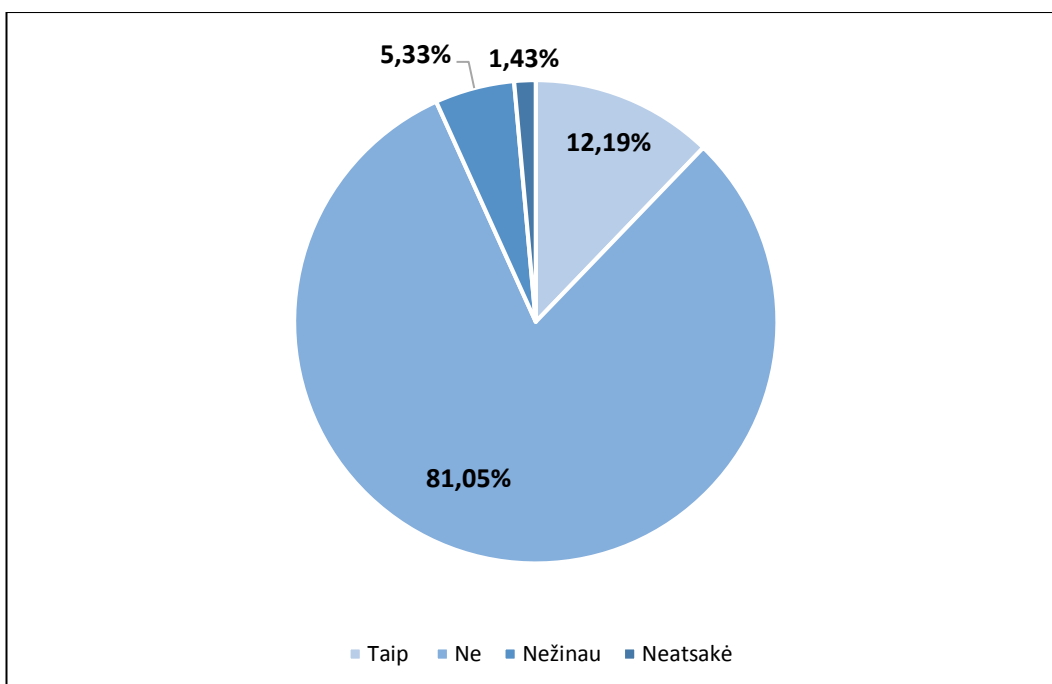
Paklausti ar jie naršo internete vairuodami automobilį, 159 (16,29 %) respondentai atsakė taip, o 803 (82,27 %) atsakė ne (1.6 pav.).

1.6 pav. Ar naršote internete vairuodami automobilį?

Ar kalbėti telefonu be laisvų rankų įrangos vairuojant automobilį yra saugu?

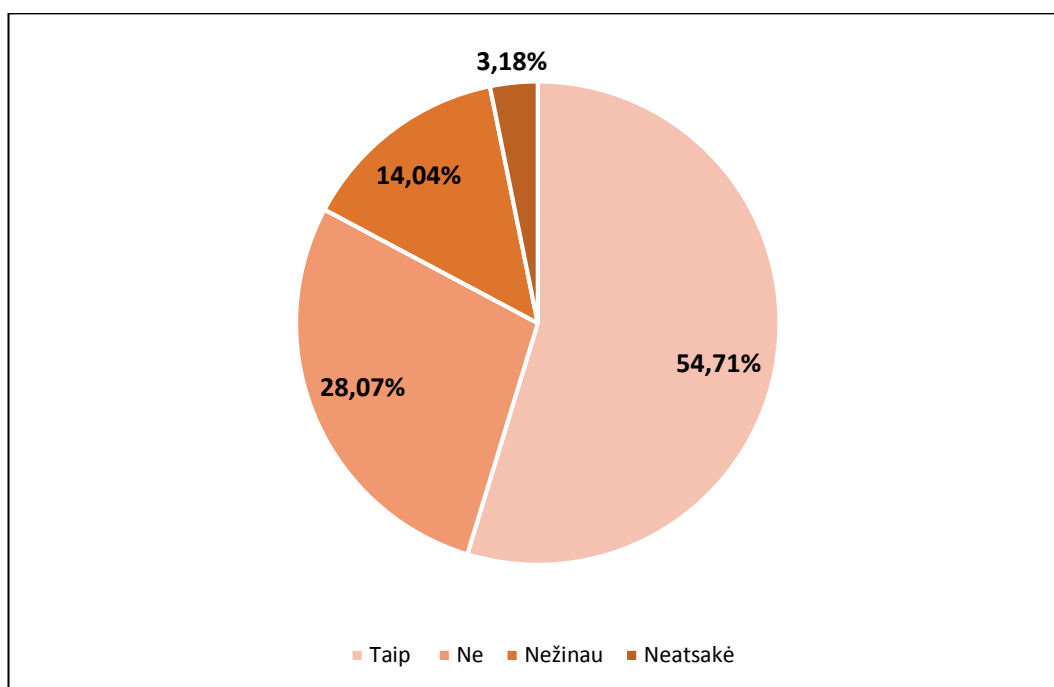
Paklausti ar kalbėti telefonu be laisvų rankų įrangos vairuojant automobilį yra saugu, 791 (81,05 %) respondentas atsakė ne, 119 (12,19 %) atsakė taip, o 52 (5,33 %) atsakė nežinantys (1.7 pav.).

1.7 pav. Ar kalbėti telefonu be laisvų rankų įrangos vairuojant automobilį yra saugu?

Ar kalbėti telefonu su laisvų rankų įranga vairuojant automobilį yra saugu?

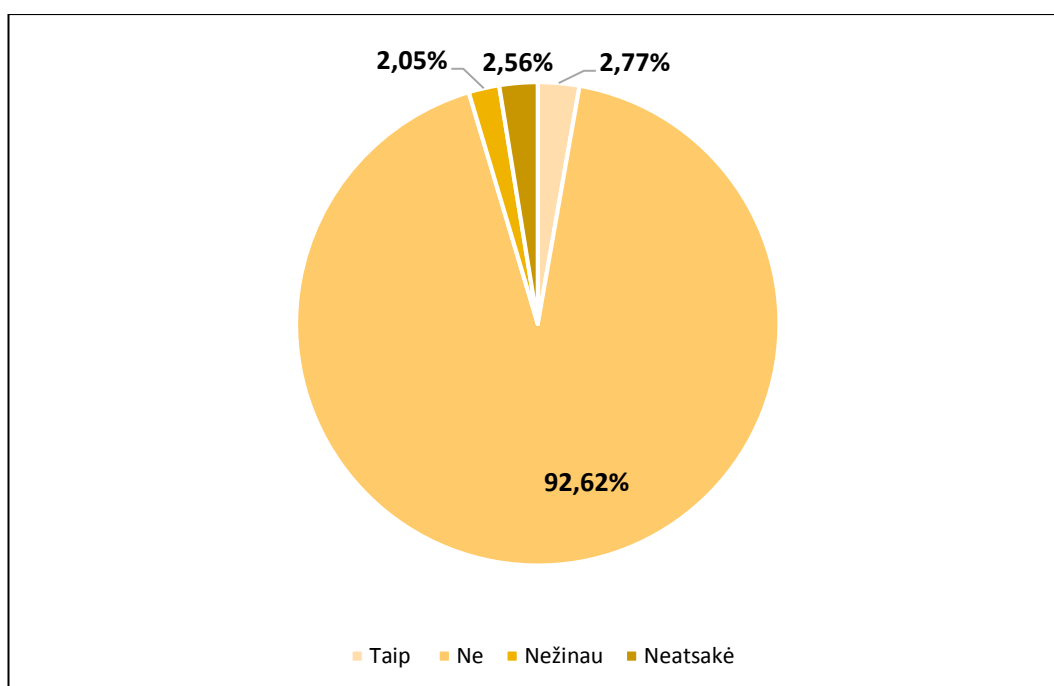
Paklausti ar kalbėti telefonu su laisvų rankų įranga vairuojant automobilį yra saugu, 534 (54,17 %) respondentai atsakė taip, 274 (28,07 %) atsakė ne, o 137 (14,04 %) atsakė nežinantys (1.8 pav.).

1.8 pav. Ar kalbėti telefonu su laisvų rankų įranga vairuojant automobilį yra saugu?

Ar rašyti trumpąsias žinutes (SMS) vairuojant automobilį yra saugu?

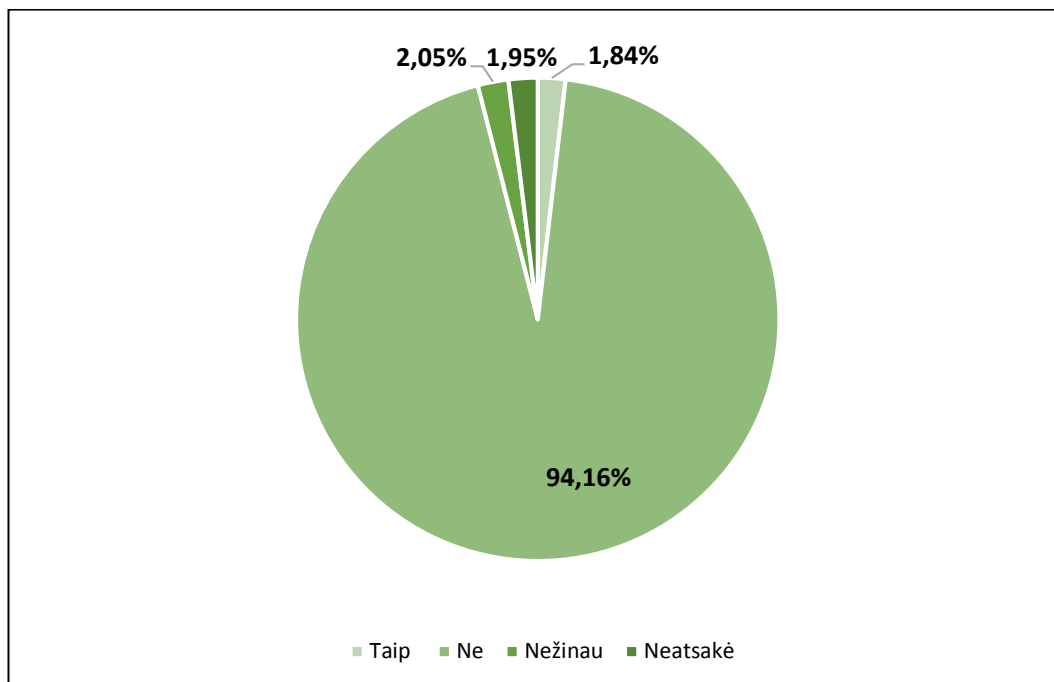
Paklausti ar rašyti trumpąsias žinutes (SMS) vairuojant automobilį yra saugu, 904 (92,62 %) respondentai atsakė ne, 27 (2,77 %) atsakė taip, o 20 (2,05 %) atsakė nežinantys (1.9 pav.).

1.9 pav. Ar rašyti trumpąsias žinutes (SMS) vairuojant automobilį yra saugu?

Ar naršyti internete vairuojant automobilį yra saugu?

Paklausti ar naršyti internete vairuojant automobilį yra saugu, 919 (94,16 %) respondentų atsakė ne, 18 (1,84 %) atsakė taip, o 20 (2,05 %) atsakė nežinantys (1.10 pav.).

1.10 pav. Ar naršyti internete vairuojant automobilį yra saugu?

1.3 Anketinės apklausos rezultatų palyginimas

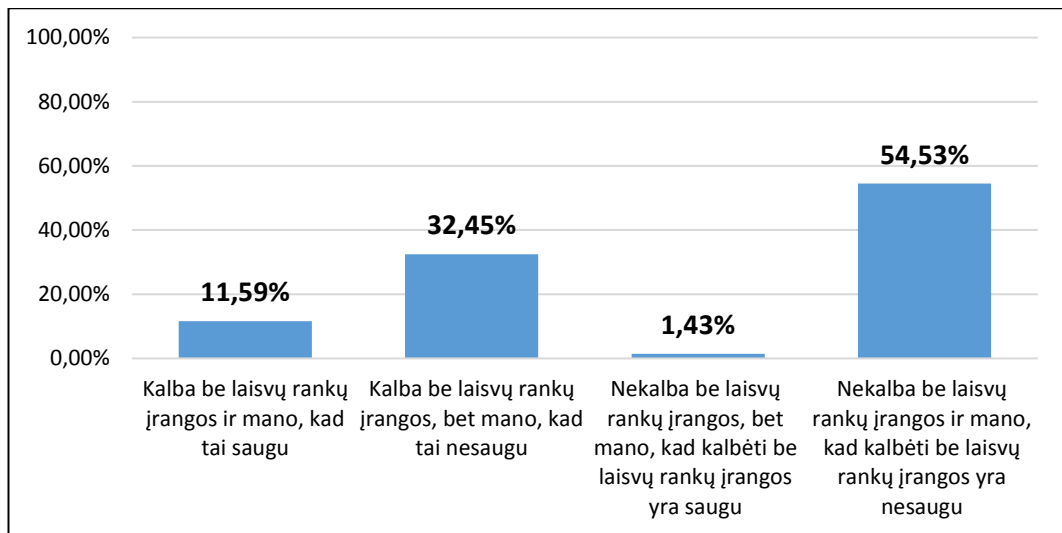
Šiame skyriuje lyginami anketinės apklausos rezultatai, tai yra respondentų atsakymai į anketinės apklausos pirmąjį ir penktąjį, antrąjį ir šeštąjį, trečiąjį ir septintąjį, ketvirtąjį ir aštuntąjį klausimus.

Atsakymų į pirmąjį ir penktąjį klausimą palyginimas

Viso yra 105 respondentai, kurie į klausimus ar kalbate telefonu be laisvų rankų įrangos vairuodami automobilį (pirmasis klausimas) ir ar kalbėti telefonu be laisvų rankų įrangos vairuojant automobilį yra saugu (penktasis klausimas) atsakė teigiamai. 294 respondentai į pirmąjį klausimą atsakė teigiamai, o į penktąjį neigiamai. 13 respondentų į pirmąjį klausimą atsakė neigiamai, o į penktąjį teigiamai. 494 respondentai į abu klausimus atsakė neigiamai. Respondentų atsakymų į pirmąjį ir penktąjį klausimą palyginimas pateiktas 1.2 lentelėje ir 1.11 pav.

1.2 lentelė. Atsakymų į pirmąjį ir penktąjį klausimą palyginimas

Ar kalbate telefonu be laisvų rankų įrangos vairuodami automobilį?	Taip	105
Ar kalbėti telefonu be laisvų rankų įrangos vairuojant automobilį yra saugu?	Taip	
Ar kalbate telefonu be laisvų rankų įrangos vairuodami automobilį?	Taip	294
Ar kalbėti telefonu be laisvų rankų įrangos vairuojant automobilį yra saugu?	Ne	
Ar kalbate telefonu be laisvų rankų įrangos vairuodami automobilį?	Ne	13
Ar kalbėti telefonu be laisvų rankų įrangos vairuojant automobilį yra saugu?	Taip	
Ar kalbate telefonu be laisvų rankų įrangos vairuodami automobilį?	Ne	494
Ar kalbėti telefonu be laisvų rankų įrangos vairuojant automobilį yra saugu?	Ne	

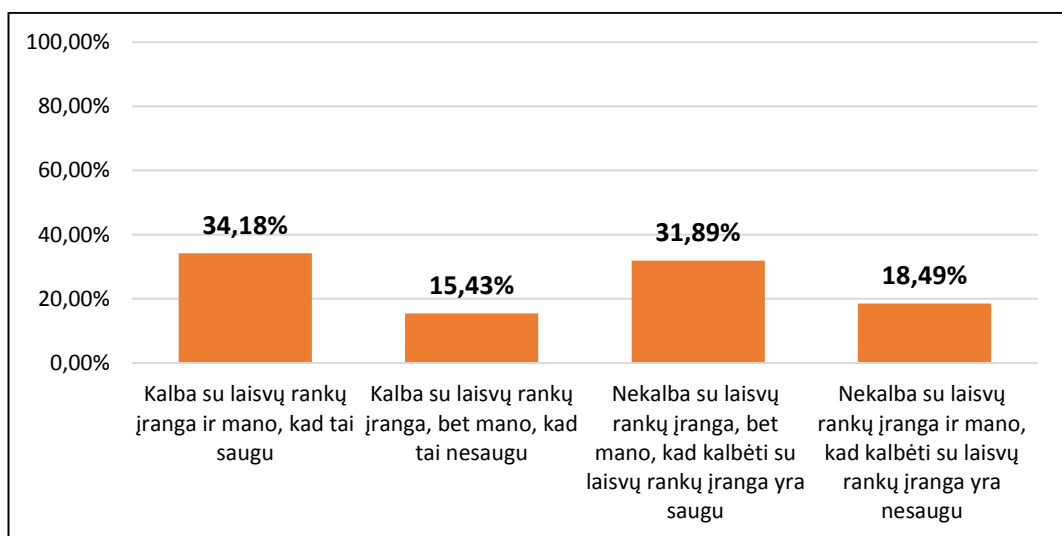
1.11 pav. Atsakymų į pirmąjį ir penktąjį klausimą palyginimas

Atsakymų į antrąjį ir šeštąjį klausimą palyginimas

Viso yra 145 respondentai, kurie į klausimus ar kalbate telefonu su laisvų rankų įranga vairuodami automobilį (antrasis klausimas) ir ar kalbėti telefonu su laisvų rankų įranga vairuojant automobilį yra saugu (šeštasis klausimas) atsakė neigiamai. 121 respondentas į antrąjį klausimą atsakė teigiamai, o į šeštąjį neigiamai. 250 respondentų į antrąjį klausimą atsakė neigiamai, o į šeštąjį teigiamai. 268 respondantai į abu klausimus atsakė teigiamai. Respondentų atsakymų į antrąjį ir šeštąjį klausimą palyginimas pateiktas 1.3 lentelėje ir 1.12 pav.

1.3 lentelė. Atsakymų į antrąjį ir šeštąjį klausimą palyginimas

Ar kalbate telefonu su laisvų rankų įranga vairuodami automobilį?	Taip	268
Ar kalbėti telefonu su laisvų rankų įranga vairuojant automobilį yra saugu?	Taip	
Ar kalbate telefonu su laisvų rankų įranga vairuodami automobilį?	Taip	121
Ar kalbėti telefonu su laisvų rankų įranga vairuojant automobilį yra saugu?	Ne	
Ar kalbate telefonu su laisvų rankų įranga vairuodami automobilį?	Ne	250
Ar kalbėti telefonu su laisvų rankų įranga vairuojant automobilį yra saugu?	Taip	
Ar kalbate telefonu su laisvų rankų įranga vairuodami automobilį?	Ne	145
Ar kalbėti telefonu su laisvų rankų įranga vairuojant automobilį yra saugu?	Ne	

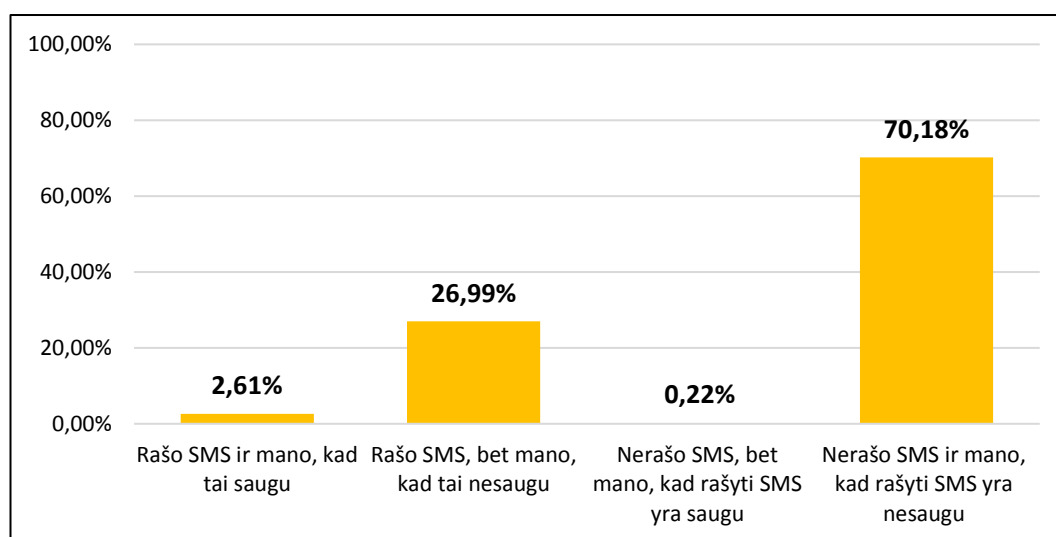
1.12 pav. Atsakymų į antrąjį ir šeštąjį klausimą palyginimas

Atsakymų į trečiąjį ir septintąjį klausimą palyginimas

Viso yra 24 respondentai, kurie į klausimus ar rašote trumpąsias žinutes (SMS) vairuodami automobilį (trečiasis klausimas) ir ar rašyti trumpąsias žinutes (SMS) vairuojant automobilį yra saugu (septintasis klausimas) atsakė teigiamai. 248 respondentai į trečiąjį klausimą atsakė teigiamai, o į septintąjį neigiamai. 2 respondentai į trečiąjį klausimą atsakė neigiamai, o į septintąjį teigiamai. 645 respondentai į abu klausimus atsakė neigiamai. Respondentų atsakymų į trečiąjį ir septintąjį klausimą palyginimas pateiktas 1.4 lentelėje ir 1.13 pav.

1.4 lentelė. Atsakymų į trečiąjį ir septintąjį klausimą palyginimas

Ar rašote trumpąsias žinutes (SMS) vairuodami automobilį?	Taip	24
Ar rašyti trumpąsias žinutes (SMS) vairuojant automobilį yra saugu?	Taip	
Ar rašote trumpąsias žinutes (SMS) vairuodami automobilį?	Taip	248
Ar rašyti trumpąsias žinutes (SMS) vairuojant automobilį yra saugu?	Ne	
Ar rašote trumpąsias žinutes (SMS) vairuodami automobilį?	Ne	2
Ar rašyti trumpąsias žinutes (SMS) vairuojant automobilį yra saugu?	Taip	
Ar rašote trumpąsias žinutes (SMS) vairuodami automobilį?	Ne	645
Ar rašyti trumpąsias žinutes (SMS) vairuojant automobilį yra saugu?	Ne	

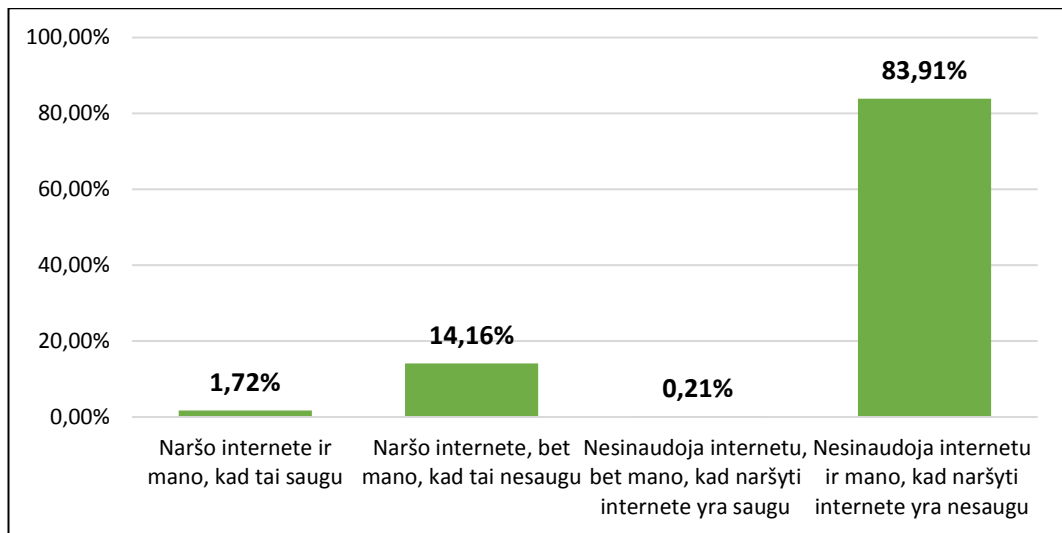
1.13 pav. Atsakymų į trečiąjį ir septintąjį klausimą palyginimas

Atsakymų į ketvirtąjį ir aštuntąjį klausimą palyginimas

Viso yra 16 respondentų, kurie į klausimus ar naršote internete vairuodami automobilį (ketvirtasis klausimas) ir ar naršyti internete vairuojant automobilį yra saugu (aštuntasis klausimas) atsakė teigiamai. 132 respondentai į ketvirtąjį klausimą atsakė teigiamai, o į aštuntąjį neigiamai. 2 respondentai į ketvirtąjį klausimą atsakė neigiamai, o į aštuntąjį teigiamai. 782 respondentai į abu klausimus atsakė neigiamai. Respondentų atsakymų į ketvirtąjį ir aštuntąjį klausimą palyginimas pateiktas 1.5 lentelėje ir 1.14 pav.

1.5 lentelė. Atsakymų į ketvirtąjį ir aštuntąjį klausimą palyginimas

Ar naršote internete vairuodami automobilį?	Taip	16
Ar naršyti internete vairuojant automobilį yra saugu?	Taip	
Ar naršote internete vairuodami automobilį?	Taip	132
Ar naršyti internete vairuojant automobilį yra saugu?	Ne	
Ar naršote internete vairuodami automobilį?	Ne	2
Ar naršyti internete vairuojant automobilį yra saugu?	Taip	
Ar naršote internete vairuodami automobilį?	Ne	782
Ar naršyti internete vairuojant automobilį yra saugu?	Ne	

1.14 pav. Atsakymų į ketvirtąjį ir aštuntąjį klausimą palyginimas

Baigiamosios išvados

- Tyrimo metu buvo atliekama internetinė anketinė apklausa, kurioje 2016 m. dalyvavo 976 vairuotojai. Pagal gyvenamąją vietą vairuotojų tarpe daugiausiai buvo gyvenančių miestuose 85,66 %.
 - 44,77 % vairuotojų kalba telefonu be laisvų rankų įrangos vairuodami automobilį.
 - 81,05 % vairuotojų mano, kad kalbėti telefonu be laisvų rankų įrangos vairuojant automobilį yra nesaugu.
 - 46,62 % vairuotojų kalba telefonu su laisvų rankų įranga vairuodami automobilį.
 - 28,07 % vairuotojų mano, kad kalbėti telefonu su laisvų rankų įranga vairuojant automobilį yra nesaugu.
 - 29,30 % vairuotojų rašo trumpąsias žinutes (SMS) vairuodami automobilį.
 - 92,62 % vairuotojų mano, kad rašyti trumpąsias žinutes (SMS) vairuojant automobilį yra nesaugu.
 - 16,29 % vairuotojų naršo internete vairuodami automobilį.
 - 94,16 % vairuotojų mano, kad naršyti internete vairuojant automobilį yra nesaugu.
 - 11,59 % vairuotojų kalba be laisvų rankų įrangos ir mano, kad kalbėti be laisvų rankų įrangos yra saugu.
 - 32,45 % vairuotojų kalba be laisvų rankų įrangos nors mano, kad tai yra pavojinga.
 - 34,18 % vairuotojų kalba su laisvų rankų įranga ir mano, kad tai saugu.
 - 15,43 % vairuotojų kalba su laisvų rankų įranga nors mano, kad tai pavojinga.
 - 2,61 % vairuotojų rašo trumpąsias žinutes (SMS) ir mano, kad rašyti trumpąsias žinutes (SMS) yra saugu.
 - 26,99 % vairuotojų rašo trumpąsias žinutes (SMS) nors mano, kad tai pavojinga.
 - 1,72 % vairuotojų naršo internete ir mano, kad naršyti internete yra saugu.
 - 14,16 % vairuotojų naršo internete nors mano, kad tai pavojinga.
-